

ת"ד 12414/10/17 - אברהים אבו ח'ליל נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום לתעבורה בעכו

ת"ד 12414-10-17 מדינת ישראל נ' אבו ח'ליל
תיק חיצוני: 299102/2017

בפני	כבוד השופטת אסתר טפטה-גרדי
מבקש	אברהים אבו ח'ליל
נגד	
משיבה	מדינת ישראל

החלטה

הובאה לפני בקשה לביטול פסק דין בו נדון המבקש בהעדרו, ביום 6.3.18.

מכתב האישום שהוגש נגד המבקש עולה כי ביום 9.7.17, בשעה 8:30, נהג המבקש ברכב פרטי, בכביש 805, מכיוון עראבה לכיוון סכנין, כשבכיוון נסיעתו, מאחוריו, רכב פרטי נוסף. המבקש נהג ברשלנות, בכך שתוך כדי נסיעה, ביצע פניה שמאלה לכניסה למטע הזיתים, מצד ימין הדרך, שלא בבטחה ומבלי לנקוט בכל אמצעי הזהירות הדרושים למנוע סיכון אדם או רכוש ומבלי להבחין מבעוד מועד ברכב המעורב, חסם דרכו וגרם להתנגשות, סטה מנתיב נסיעתו ימינה/שמאלה, תוך חציית שטח הפרדה. כתוצאה מהתאונה נפגעו 5 אנשים וכלי הרכב המעורבים ניזוקו.

ביום 6.3.18 הורשע המבקש בעבירות של נהיגה רשלנית, פניה שמאלה שלא בבטחה והתנהגות הגורמת נזק. בגזר הדין הושתו על המבקש פסילה לתקופה של חודשיים, פסילה לתקופה של חודש על תנאי למשך שנתיים וקנס בסך 1,000 ₪.

בבקשה טוען ב"כ המבקש כי המבקש לא קיבל את ההזמנה לדין ונודע לו על גזר הדין ביום 17.3.18. לשיטתו, קיימת "בעיה במשרד הדואר שבאזור מגוריו ויתכן וההודעה נמסרה לאדם מהמשפחה הרחבה ששמו גם אברהים". כן נטען כי המבקש כופר באשמה המיוחסת לו, ולדידו הרכב המעורב, שנסע מאחוריו, פגע ברכבו מאחור, מצידו השמאלי. צוין כי עברו של המבקש, יליד שנת 50', אינו מכביד כלל וכי דחיית הבקשה תגרום למבקש ולבת זוגו, אשר זקוקים לרכב לטיפול רפואיים, בתדירות שבועית, נזק כבד.

ביום 18.3.18 הורה בית המשפט למשיבה למסור תגובתה תוך 30 יום. עד היום לא הוגשה תגובה. לפיכך, ניתנת החלטתי זו, על בסיס החומר המונח בפני.

המסגרת המשפטית

סעיף 240 לחוק סדר הדין הפלילי מאפשר לדון אדם בהיעדר וקובע חזקה כי אם הוזמן ולא התייצב בבית המשפט יראוהו כמודה בכל העובדות שנטענו, וכי בית המשפט רשאי לדונו בהיעדר. ונביא בקצרה את נוסח הסעיף.

"240. (א) בעבירות לפי פקודת התעבורה, או לפי פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970, שלא גרמו לתאונת דרכים שבה נחבל אדם חבלה של ממש, בעבירות שנקבעו כעבירות קנס או בעבירות לפי חיקוק אחר ששר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת קבע, יחולו סדרי דין אלה:

.....

(א) 2) נאשם שהוזמן ולא התייצב בבית המשפט בתחילת המשפט או בהמשכו, יראוהו כמודה בכל העובדות שנטענו בכתב האישום, זולת אם התייצב סניגור מטעמו;
(א) 3) בית המשפט רשאי לדון נאשם לפי הוראות פסקה (2), שלא בפניו, אם הוא סבור שלא יהיה בשפיטתו על דרך זו משום עיוות דין לנאשם ובלבד שלא יטיל עליו עונש מאסר.....
(ב) על פסק דין מרשיע שניתן לפי סעיף קטן (א), יחולו הוראות סעיף 130(ח) ו-(ט).
נמצאו למדים כי בכל מקרה שנאשם הוזמן ולא הופיע לבית המשפט, הרי ניתן לדונו בהיעדר. אולם בית משפט רשאי לבטל את פסק הדין שניתן בהיעדר (את הכרעת הדין או את גזר הדין, או את שניהם).

אמות המידה המנחות את ביהמ"ש בבואו להחליט בבקשה לביטול פסק דין קבועות בס' 130(ח).

(ח) נגזר דינו של הנאשם בחטא או בעוון שלא בפניו, רשאי בית המשפט, על פי בקשת הנידון, לבטל את הדין לרבות את הכרעת הדין וגזר הדין אם ניתנו בהעדרו, אם נוכח שהיתה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו או אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין; בקשה לפי סעיף קטן זה תוגש תוך שלושים ימים מהיום שהומצא לנאשם פסק הדין אולם רשאי בית המשפט לדון בבקשה שהוגשה לאחר מועד זה אם הבקשה הוגשה בהסכמת התובע.

הסעיף קובע שני טעמים המצדיקים ביטול פסק דין:

א. קיום סיבה מוצדקת לאי התייצבותו של המבקש במשפטו.

ב. גרימת עיוות דין למבקש כתוצאה מאי ביטול פסק הדין.

התנאים אינם מצטברים. מכאן שאם עלול להיגרם למבקש עיוות דין עקב נעילת שערי ביהמ"ש בפניו, ביהמ"ש ייעתר לבקשתו לביטול פסה"ד, גם אם אי התייצבותו נבעה מרשלנות בלבד. אולם אם אין קיים חשש כאמור נדרשת סיבה מוצדקת להיעדרות, ואם אין בידי המבקש סיבה כאמור ידחה ביהמ"ש את בקשתו.

בבואו להכריע בבקשה, על ביהמ"ש לשקול מגוון רחב של שיקולים, ביניהם, חומרת העבירה, הזמן שעבר מאז נשפט, הבעיות הטכניות שמעורר הביטול, האינטרס הציבורי שביעילות הדין לעומת אינטרס הנאשם, ועוד.

בעניין רע"פ 9142/01 **סוראיה איטליא נ' מדינת ישראל**, ציין בית המשפט כי תכליתו של סעיף 240 לחוק סדר הדין הפלילי היא יעול ההליך הפלילי בעבירות קלות. ניתנת במסגרתו אפשרות לנאשם, אם הוא בוחר בכך, שלא להיות נוכח בעת הדיון כך שזה יתנהל בהיעדרו. הדין קובע שבמקרה כזה יראוהו כמודה בכל העובדות אשר בכתב-האישום, משמע: על הנאשם לדעת שאי-התייצבות כמוה כהודאה.

ההמצאה של ההזמנה לדין

בעניינו, אישור המסירה חזר כנמסר לאשתו, אשר סרבה לחתום.

ב"כ המבקש טוען כי ככל הנראה ההזמנה לדין נמסרה לאדם אחר, בשם איבראיהם, ממשפחתו המורחבת של המבקש, בכפר בו מתגורר המבקש, וזאת עקב תקלות בדואר.

נשאלת השאלה האם ב"כ המבקש הצליח לסתור את חזקת המסירה?

חזקת המסירה קבועה בתקנה 44 לתקנות סדר הדין הפלילי, התשל"ד-1974, שזו לשונה:

"בעבירות תעבורה שעליהן חל סעיף 239 לחוק ובעבירות קנס רואים את ההודעה על ביצוע העבירה, ההודעה לתשלום קנס או ההזמנה למשפט לענין עבירת קנס כאילו הומצאה כדין גם בלא חתימה על אישור המסירה, אם חלפו חמישה עשר ימים מיום שנשלחה בדואר רשום, זולת אם הוכיח הנמען שלא קיבל את ההודעה או את ההזמנה מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעותו מלקבלן."

עולה מהאמור כי בעבירות בהן עסקין, ככל שחלפו 15 יום מיום שנשלחה ההזמנה לדין בדואר רשום, קיימת חזקת מסירה. החזקה ניתנת לסתירה, אם הוכיח הנמען כי לא קיבל את ההזמנה לדין מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעותו מלקבלה.

לאחר ששקלתי בדבר סבורה אני כי המבקש שבפניי לא עמד בנטל המוטל עליו לסתור את חזקת המסירה.

בתי המשפט שדנו בנסיבות דומות - בכפרים, בהם אין רחובות, בהם קיימים מספר אנשים בעלי שם זהה, לגביהם נטען כי דברי הדואר לא הגיעו למענם בשל סיבה זו - קבעו כי על המבקש לסתור את חזקת המסירה, להמציא ראיות לביסוסה.

ראה לעניין זה **עתמ (חי') 18744-12-14 מוחמד מוחסן נ' משרד התחבורה/אגף הרישוי**, שם, במקרה בו העלה העותר טענה לפיה הוא לא קיבל את הודעות לשכת ההוצל"פ מאחר שבכפר בו הוא מתגורר אין רחובות וקיימים 3 אנשים נוספים בעלי שם זהה, קבעה כב' השופטת תמר שרון-נתנאל, כי על העותר היה להוכיח כי לא קיבל את ההודעות. וכך בלשונה:

"אכן, חזקת המסירה עלולה ליצור בעייה במקרים בהם מדובר ביישובים קטנים, שאין בהם כתובות מדוייקות וראוי שהמחוקק ייתן על כך דעתו... אולם אין זו חזות הכול. עדיין יש לבחון, האם הראיות שהובאו על ידו מצביעות על אפשרות סבירה שהוא לא קיבל את ההודעות.

סבורה אני שהעותר שבפניי לא עמד בנטל זה.

אמנם, הוכח בפניי שביישוב בו מתגורר העותר מתגוררים (לפחות לפי רישום הכתובת בתעודות הזהות שלהם), שלושה אנשים, הנושאים שם זהה לשמו של העותר ולא הוכח בפניי שההודעות נשלחו אל העותר, בציון שם אביו.

לא הוכח בפניי, שהכתובת המדוייקת הנטענת של העותר, הייתה בידי לשכת ההוצל"פ ואף לא הוכח בפניי שהכתובת שמסר ב"כ העותר בדיון (הכוללת תיבת דאר), רשומה בתעודת הזהות של העותר או במשרד הפנים."

וכן ראה רע"פ 2575/17 רון גייאר נ' מדינת ישראל (6.9.17) (להלן - עניין גייאר), שם דחה בית המשפט העליון בקשת רשות ערעור שהגיש העורר לאחר שבקשתו לביטול פסק דין נדחתה, מהטעם שבשום שלב בהליך הוא לא הוצגה כל ראיה שיש בה להוכיח כי הוא לא קיבל את ההזמנה לדיון מסיבות שאינן תלויות בו. וכך לדברי כב' השופט ח' מלצר:

"גם בפני המבקש שב וחזר על הטענה כי ביישוב בו הוא מתגורר, ישנן מספר משפחות נוספות העונות לאותו שם משפחה, ואף ביחס לטיעון זה לא הוצגה כל ראיה (ראו: רע"פ 3202/16 בן נחון נ' מדינת ישראל (18.05.2016))."

בעניינינו, המבקש לא הוכיח כי בעת שנשלחה לו ההזמנה לדיון, כתובתו המדוייקת הייתה רשומה בתעודת הזהות שלו או במשרד הפנים.

מכאן שהמבקש לא הצליח לסתור את חזקת המסירה ולא הוכיח קיומה של סיבה מוצדקת לאי התייצבותו לדיון.

עיוות דין

ב"כ המבקש הוסיף וטען כי אלמלא תתקבל הבקשה, יגרם הדבר עיוות דין למבקש, מאחר שלא ביצע את העבירה המיוחסת לו בכתב האישום.

לציון כי לטענה זו לא הובאו ראיות של ממש לתמיכה בביסוס סיכויי הגנת המבקש.

לעניין זה אפנה לרע"פ 8427/17, רע"פ 8478/17 ורע"פ 8479/17 מדינת ישראל נ' סאלם ואח', שם נדונה טענת עיוות דין בעניין בקשה לביטול פסק דין, קבע כב' השופט א' שוהם, מבית המשפט העליון כי אין די בהכחשת העבירה בכדי להקים חשש לעיוות דין:

"ברע"פ 4624/13 קוזניצוב נ' מדינת ישראל (27.8.2013), נקבע כי אין די בתצהיר לאקוני, אותו צירף המבקש לבקשתו לביטול פסק הדין, שבו הועלתה טענה כללית וסתמית לפיה הוא סבור

כי הוא לא ביצע את העבירה, כדי לבסס עילה של חשש ממשי לעיוות דין...
לסיכום, על כל הטוען לקיומה של עילה זו, במסגרת בקשה לביטול פסק דין שניתן בהיעדר, להציג
טעמים של ממש לביסוס טענתו, טעמים הנתמכים במסמכים ובראיות שיש בהם פוטנציאל של ממש
לשינוי התוצאה".

מכאן, שגם על פי החלופה השנייה, העשויה להצדיק ביטול פסק דין - חשש לעיוות דין - לא מצאתי לנכון לקבל את
הבקשה.

באשר לעונש, גם כאן אין חשש לעיוות דין -

המבקש הורשע בעבירות של נהיגה רשלנית, פניה שמאלה שלא בבטחה והתנהגות הגורמת נזק. בגזר הדין נדון לפסילה
לתקופה של חודשיים, פסילה לתקופה של חודש על תנאי למשך שנתיים וקנס בסך 1,000 ₪. ענישה שהיא מידתית
וסבירה בנסיבות העניין.

לסיכום, הבקשה נדחית.

הכרעת הדין וגזר הדין יותרו על כנם.

המזכירות תשלח העתק ההחלטה לצדדים.

זכות ערר בחוק.

ניתנה היום, ז' אייר תשע"ח, 22 אפריל 2018, בהעדר
הצדדים.